

Herkenning larven springkikker

De springkikker heeft een groot verspreidingsgebied in Europa, maar komt van nature niet voor in Nederland. De voor Nederland dichtsbijzijnde populatie komt voor in de regio Bonn. Sinds 2003 leeft er nabij Vledder (Drenthe) een populatie springkikkers die zich sindsdien heeft uitgebreid naar de Kop van Overijssel. De dieren zijn afkomstig uit Duitsland en geïntroduceerd. Inmiddels is de soort gemeld uit drie uurhokken (5x5 km).

De springkikker is nauwverwant aan de heikikker en bruine kikker en vertoont grote gelijkenissen. De (sub)adulte dieren zijn redelijk goed van elkaar te onderscheiden. Bij larven is dat andere koek, maar er zijn verschillen! Jonge larven van de springkikker zijn overwegend donker tot lichtbruin en hebben goudkleurige vlekjes, vergelijkbaar met die van bruine kikker en heikikker. Maar het uiterlijk verandert naarmate de larven ouder worden. Dan breiden deze stippen zich uit over het lichaam waardoor de donkere ondergrond aanzienlijk afneemt. Qua kleur heeft zo'n larve dan wel wat weg van een groene kikkerlarve. Een mooie fotocompilatie van deze ontwikkeling is te zien in de 'Fotoatlas der Amphibienlarven Deutschlands'.

Voor determinatie van larven is het van belang om altijd naar een combinatie van kenmerken te kijken. Afzonderlijke larven kunnen in uiterlijk ietwat variëren. Amfibielarven zijn erg kwetsbaar, plaats ze daarom altijd met water in een cuvet of reageerbuisje om ze te bekijken.

Kenmerken van springkikkerlarven op een rij:

- Aanzet staartzoom start halverwege de romp; de aanzet bij bruine kikker en heikikker start verder naar achteren, aan het einde van het lichaam/romp;
- De staartzoom loopt hoog op, hoger dan bij bruine kikker en heikikker;
- De staartzoom bevat op de bovenste helft en op de staartwortel onregelmatige, grote zwarte vlekken;
- De buik is licht tot roomwit gekleurd, bij bruine kikker en heikikker donker van kleur.

Naast de bovenstaande kenmerken kan ook met een loepje de liptandjes worden bekeken. Maar dit vraagt enige ervaring.

Let op: de liptandjes verdwijnen naarmate larven de metamorfose in gaan.

Tot slot is de tijd van het jaar waarin larven worden gevonden en hoe ver die ontwikkeld zijn (lengte/achterpoten/voorpoten)

Rijen liptandjes	Bruine kikker	heikikker	Springkikker
Bovenlip	4 (zelden 3)	2 tot 3	3
Onderlip	4	3	4

Tabel 1. Rijen liptandjes bij bruine-, hei- en springkikker.
Als voorbeeld is de tekening en foto van liptandjes bij heikikker toegevoegd. (Tekening: Paul Veenliet; Foto: Jelger Herder)

van belang. Larven van springkikker, bruine kikker en heikikker zijn vooral in de maanden maart t/m juni in het water aanwezig terwijl groene kikker larven vooral vanaf juni te verwachten zijn. Daarnaast kunnen larven van de springkikker vrij groot worden (tot 60 mm) en daarmee groter dan de larven van bruine kikker en heikikker (beiden tot 45 mm).

Ben je actief in deze regio van Drenthe of de Kop van Overijssel en vermoed je springkikkerlarven te hebben gevangen, maak

dan goede foto's van het zijkant, bovenzijde en de onderzijde zodat de waarneming met bewijsmateriaal is vastgelegd in www.telmeel.nl of www.waarneming.nl.

Jesper Berndsen

Onderzijde larve springkikker (midden) en larven bruine kikker (boven en onder).
(Foto: Jesper Berndsen)

Larve springkikker. (Foto: Jesper Berndsen)